

Sanacja i upadłość przedsiębiorców

Ćwiczenia 1:

- Cel, funkcje i zasady prawa restrukturyzacyjnego
- Pojęcie postępowania restrukturyzacyjnego
- Rodzaje postępowań restrukturyzacyjnych
- Zdolność restrukturyzacyjna

mgr Adrian Borys
Instytut Prawa Cywilnego
Zakład Postępowania Cywilnego
adrian.borys@uwr.edu.pl

Informacje organizacyjne

1. Kartkówki

Podstawą zaliczenia ćwiczeń są kartkówki. **Ocenę pozytywną może uzyskać student, który ze wszystkich kartkówek zdobył przynajmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (tj. 60 punktów).** W czasie semestru odbędzie się 6 kartkówek mające skłonić studentów do regularnej nauki.

2. Aktywność:

Aktywność studenta na zajęciach będzie punktowana, **student może otrzymać za aktywność max. 10 punktów.**

3. Pisma procesowe:

W ramach zajęć student sporządzać będzie następujące pisma procesowe:

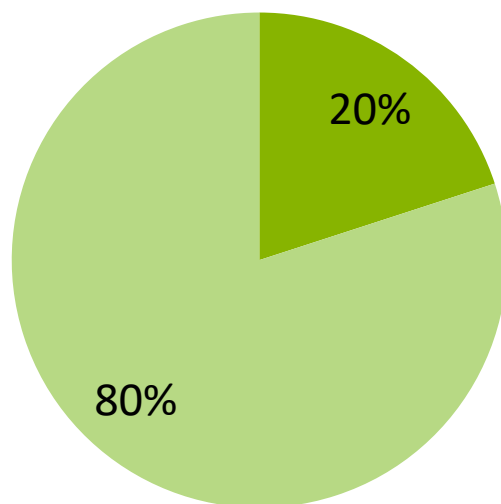
- wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego – 10 pkt.
- wniosek o ogłoszenie upadłości – 10 pkt.
- pozew o ustalenie bezskuteczności czynności prawnej upadłego – 10 pkt.

W sumie za wszystkie pisma procesowe student może zdobyć 30 pkt.

PUNKTACJA

- 1. Pisma procesowe
- 2. Kartkówki

Skala ocen:

2.0 – poniżej 50 % [0 – 75) pkt.

3.0 – od 50% - [75 – 90) pkt. (w tym **min. 60 pkt. z kartkówek**)

3.5 – od 60% - [90 – 105) pkt.

4.0 – od 70% - [105 – 120) pkt.

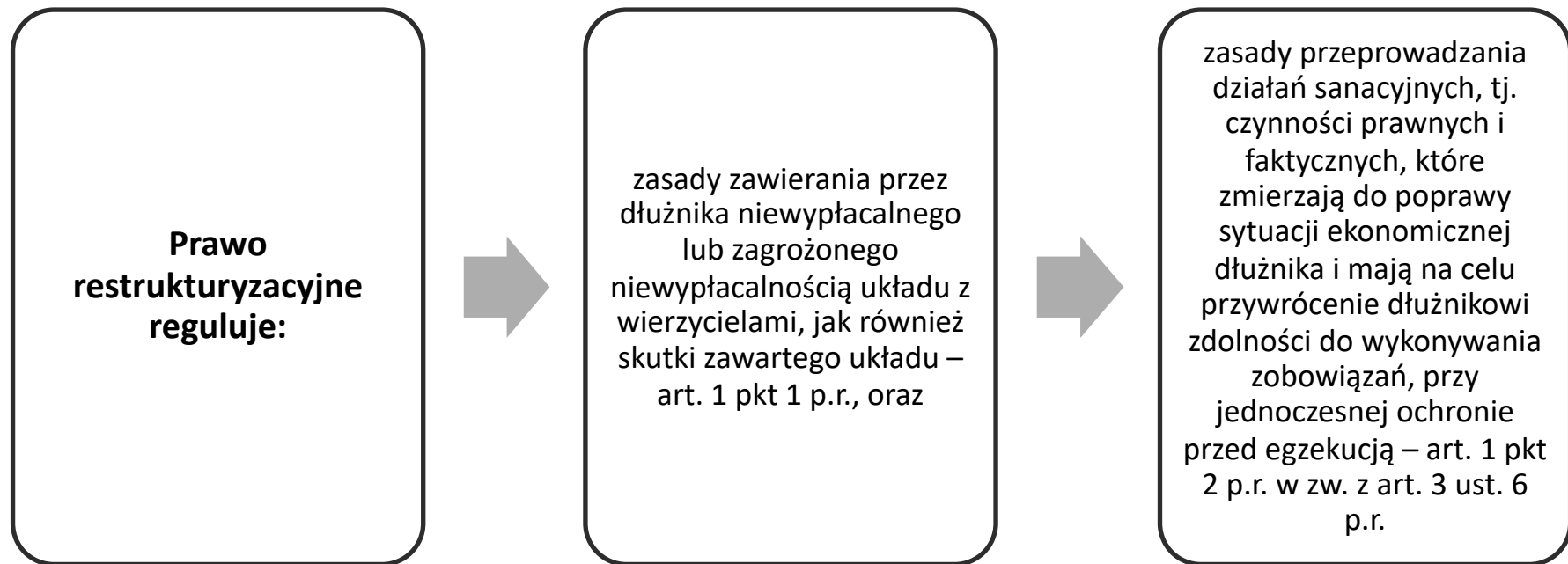
4.5 – od 80% - [120 – 135) pkt.

5.0 – 90% - [135 – 150] pkt.

Prawo restrukturyzacyjne

Restrukturyzacja, w rozumieniu ustawy (**art. 3 ust. 1 p.r.**), oznacza wyłącznie:

- a) zawarcie układu z wierzycielami,
- b) w przypadku postępowania sanacyjnego – zawarcie układu z wierzycielami oraz przeprowadzenie działań sanacyjnych, przy zabezpieczeniu słusznych praw wierzycieli.

Cel prawa restrukturyzacyjnego:

Celem Prawa restrukturyzacyjnego jest stworzenie instrumentów prawnych pozwalających na **rozwiązanie sytuacji kryzysowej dłużnika wynikającej z jego niewypłacalności bądź zagrożenia niewypłacalnością i związanego z tym konfliktu z wierzycielami w sposób, który, aktywnie angażując wierzycieli w zarządzanie przebiegiem postępowania restrukturyzacyjnego, zabezpieczy ich słuszne prawa** (art. 3 ust. 1, art. 8 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 3 p.r.) i **umożliwi uniknięcie upadłości dłużnika** (art. 3 ust. 1 p.r.), a w postępowaniu sanacyjnym umożliwi przywrócenie dłużnikowi zdolności do wykonywania zobowiązań (argument z art. 326 ust. 3 p.r.), czego efektem końcowym będzie zachowanie przedsiębiorstwa dłużnika jako całość


```
graph TD; A[funkcja windykacyjna] --> C(Funkcje prawa restrukturyzacyjnego); B[funkcja profilaktyczna] --> C; D[funkcja sanacyjna] --> C; E[funkcja wychowawcza] --> C;
```

funkcja
windykacyjna

funkcja
profilaktyczna

funkcja
sanacyjna

funkcja
wychowawcza

**Funkcje prawa
restrukturyzacyjnego**

Naczelne zasady prawa restrukturyzacyjnego:

zasada
równowagi i
ochrony
słusznych praw
dłużnika i
wierzycieli;

zasada
dominacji
grupowego
(zbiorowego)
interesu
wierzycieli;

zasada
mediacyjnego
rozwiązywania
konfliktu
interesów;

zasada
poszanowania
zgodnej woli
dłużnika i
wierzycieli

Zasada równowagi i ochrony słuszných praw dlužnika i wierzycieli

Ochrona dlužnika

pozostawienie dlužnikowi zarządu własnego w przyspieszonym postępowaniu układowym oraz postępowaniu układowym

możliwość zawarcia w każdym postępowaniu układowym z wierzycielami, którego skutkiem będzie restrukturyzacja (odroczenie, rozłożenie na raty, zmniejszenie) zobowiązań dlužnika

liberalne przesłanki otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego – brak konieczności badania przyczyn i stopnia zawinienia w doprowadzeniu do stanu niewypłacalności albo zagrożenia niewypłacalnością (art. 6 p.r.)

Ochrona wierzycieli

możliwość uchylenia zarządu własnego dlužnika w przyspieszonym postępowaniu układowym oraz postępowaniu układowym

możliwość odmowy zatwierdzenia układowego przez sąd, jeżeli jego warunki są rażąco krzywdzące dla wierzycieli, którzy głosowali przeciw układowi i zgłosili zastrzeżenia

nakaz odmowy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli skutkiem tego postępowania byłoby pokrzywdzenie wierzycieli (art. 8 ust. 1 p.r.)

zasada
dominacji
grupowego
(zbiorowego)
interesu
wierzycieli

Prawo restrukturyzacyjne przewiduje instrumenty pozwalające na wyważanie i w miarę możliwości wspólne realizowanie interesów wszystkich wierzycieli dłużnika, mimo że ich partykularne interesy mogą być zasadniczo odmienne. Zasada ta jest jednoznacznie wyrażona w niektórych przepisach Prawa restrukturyzacyjnego (zob. art. 128 ust. 1 zdanie drugie, art. 133 ust. 2, art. 136 ust. 4 p.r.).

zasada
mediacyjnego
rozwiązywania
konfliktu
interesów

Istotą postępowania restrukturyzacyjnego jest zawarcie układu (art. 3 ust. 1 p.r.). Przyjęcie układu jest mediacyjnym sposobem rozwiązania konfliktu interesów pomiędzy dłużnikiem a wierzycielami, zbliżonym do polubownego zakończenia sporu sądowego.

zasada
poszanowania
zgodnej woli
dłużnika i
wierzycieli

Zasada ta jest wyrażona w szczególności w przepisach Prawa restrukturyzacyjnego regulujących:

- powoływanie na zgodny wniosek dłużnika i wierzycieli bądź wyłącznie na podstawie decyzji wierzycieli pozasądowych organów postępowania restrukturyzacyjnego (art. 38 ust. 2 oraz art. 51 ust. 2 p.r.),
- ustalanie wynagrodzenia zarządcy uchwałą zgromadzenia wierzycieli (art. 61 ust. 1–4 p.r.),
- znaczenie i moc uchwał rady wierzycieli (art. 133 ust. 1 i 2 p.r.),
- sporządzanie planu restrukturyzacyjnego, który w postępowaniu sanacyjnym jest sporządzany przez zarządcę w porozumieniu z dłużnikiem i opiniowany przez radę wierzycieli (art. 313 ust. 1 i art. 315 ust. 1 p.r.).

Postępowanie restrukturyzacyjne

Pojęcie postępowania restrukturyzacyjnego

Postępowanie restrukturyzacyjne jest zorganizowanym za pomocą stosunków prawnoprocesowych działaniem sądowych i pozasądowych organów postępowania restrukturyzacyjnego z udziałem zainteresowanych podmiotów,

mającym na celu ochronę społecznych i indywidualnych interesów wyrażających się w dążeniu do **uniknięcia ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami, a w przypadku postępowania sanacyjnego – również przez przeprowadzenie działań sanacyjnych** zmierzających do przywrócenia dłużnikowi zdolności do wykonywania zobowiązań, przy zabezpieczeniu słusznym praw wierzycieli, poprzez stosowanie w konkretnym stanie faktycznym odpowiedniej normy prawa

Odesłanie do przepisów KPC

W sprawach nieuregulowanych ustawą do postępowania restrukturyzacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy księgi pierwszej części pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego, z wyłączeniem przepisów o zawieszeniu i wznowieniu postępowania (art. 209 p.r.).

UKŁAD

**Przedmiot postępowania
restrukturyzacyjnego**

Przedmiotem postępowania restrukturyzacyjnego jest „**sprawa restrukturyzacyjna**” (por. art. 15 ust. 1 oraz art. 342 ust. 1 p.r.). Przez sprawę restrukturyzacyjną należy rozumieć sprawę cywilną, której przedmiotem jest kompleksowe rozwiązanie konfliktu interesów pomiędzy dłużnikiem a wierzycielami oraz pomiędzy samymi wierzycielami, zaistniałego w związku z niewypłacalnością lub zagrożeniem niewypłacalnością dłużnika w sposób zgodnie przyjęty przez dłużnika i określoną większość wierzycieli

Rodzaje postępowań restrukturyzacyjnych


```
graph TD; A[Przyspieszone postępowanie układowe] --> C((Rodzaje postępowań restrukturyzacyjnych)); B[Postępowanie układowe] --> C; D[Postępowanie o zatwierdzenie układu] --> C; E[Postępowanie sanacyjne] --> C; F[Uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne] --> C;
```

Przyspieszone postępowanie układowe

Postępowanie układowe

Postępowanie o zatwierdzenie układu

Rodzaje postępowań restrukturyzacyjnych

Postępowanie sanacyjne

Uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne

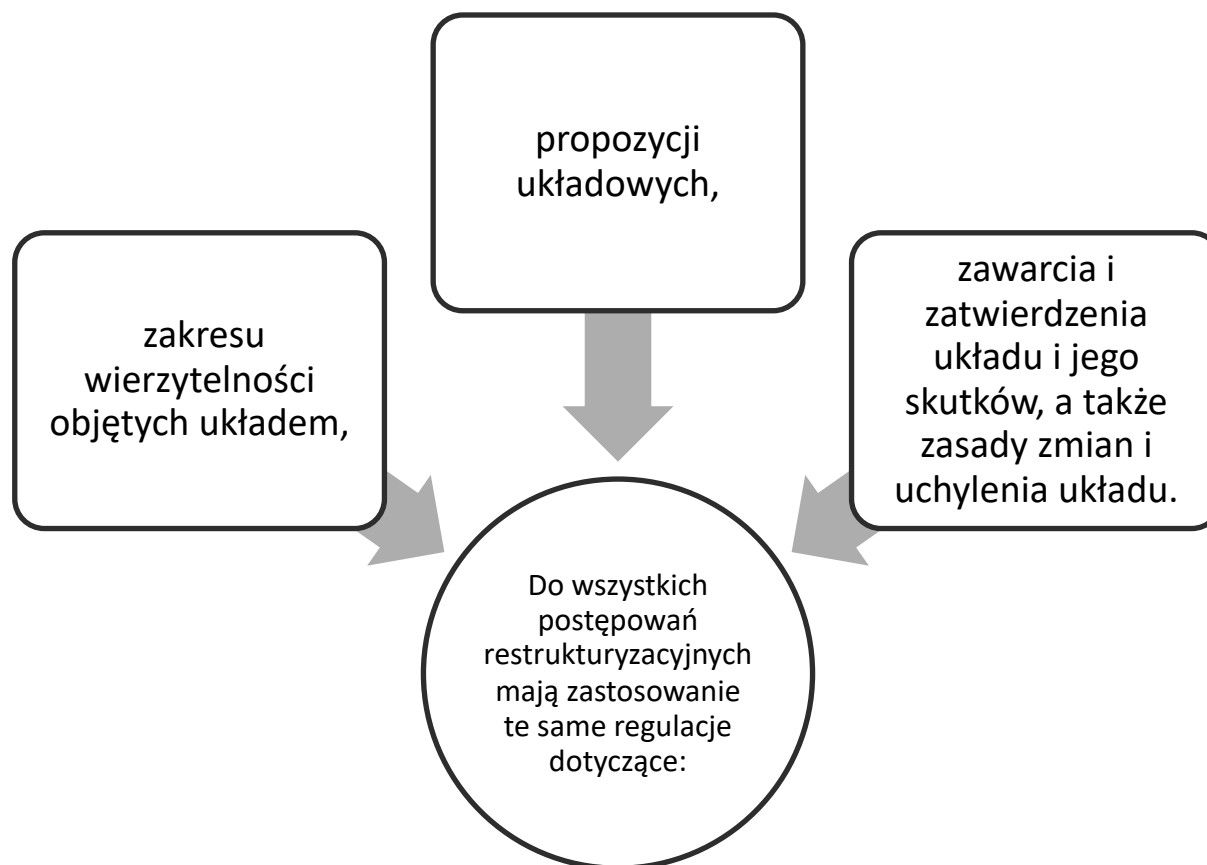
Art. 3 ust. 1 p.r.
[Cel postępowania]

Celem postępowania restrukturyzacyjnego jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji **w drodze zawarcia układu z wierzycielami**, a w przypadku postępowania sanacyjnego - również przez przeprowadzenie działań sanacyjnych, przy zabezpieczeniu słusznych praw wierzycieli.

Wspólną cechą wszystkich postępowań restrukturyzacyjnych jest dokonywana, w ich ramach, restrukturyzacja **w drodze zawarcia układu z wierzycielami**.

Różnorodność postępowań ma zapewnić możliwość wyboru formy restrukturyzacji dostosowanej do potrzeb konkretnego dłużnika.

Wszystkie postępowania przebiegają też według wspólnego schematu.

w każdym postępowaniu restrukturyzacyjnym sporządzany jest **spis wierzytelności**

w każdym postępowaniu przeprowadzane jest **zgromadzenie wierzycieli**, na którym jest **głosowany układ** albo są **zbierane głosy od wierzycieli na piśmie**,

w każdym postępowaniu **układ jest rozpoznawany przez sąd**, który wydaje postanowienie o zatwierdzeniu układu lub o odmowie zatwierdzenia układu albo o umorzeniu postępowania.

W razie przyjęcia i zatwierdzenia układu kolejnym etapem każdego postępowania restrukturyzacyjnego jest **wykonywanie układu** przez dłużnika. Ten etap postępowania kończy się uprawomocnieniem postanowienia o stwierdzeniu wykonania układu lub o uchyleniu układu albo wygaśnięciem układu z mocy prawa.

Postępowanie o zatwierdzenie układu:

- umożliwia zawarcie układu w wyniku samodzielnego zbierania głosów wierzycieli przez dłużnika bez udziału sądu;
- może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem nie przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

Przyspieszone postępowanie układowe:

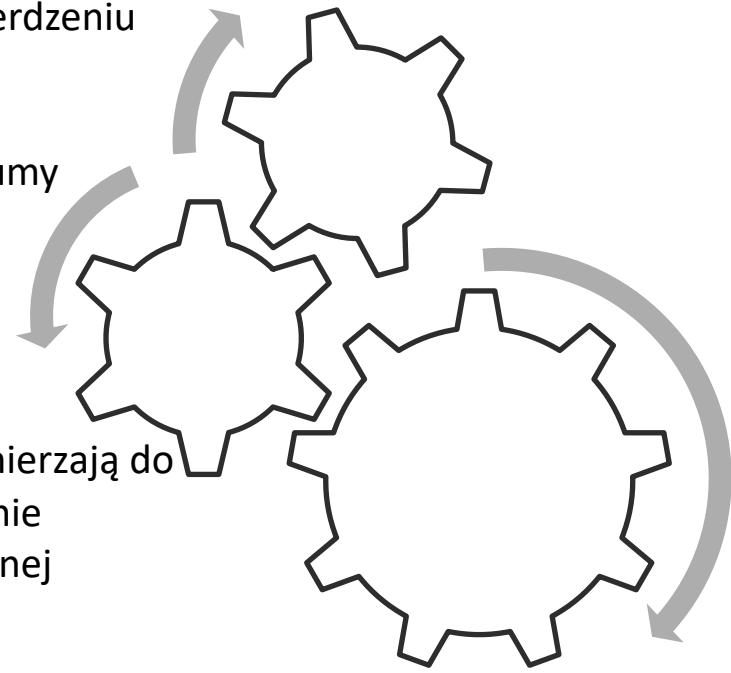
- umożliwia dłużnikowi zawarcie układu po sporządzeniu i zatwierdzeniu spisu wierzytelności w uproszczonym trybie;
- może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem nie przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

Postępowanie układowe:

- umożliwia dłużnikowi zawarcie układu po sporządzeniu i zatwierdzeniu spisu wierzytelności;
- może być prowadzone, jeżeli suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

Postępowanie sanacyjne umożliwia dłużnikowi przeprowadzenie działań sanacyjnych oraz zawarcie układu po sporządzeniu i zatwierdzeniu spisu wierzytelności.

Działaniami sanacyjnymi są czynności prawne i faktyczne, które zmierzają do poprawy sytuacji ekonomicznej dłużnika i mają na celu przywrócenie dłużnikowi zdolności do wykonywania zobowiązań, przy jednoczesnej ochronie przed egzekucją.

Przyspieszone postępowanie układowe	Postępowanie układowe	Postępowanie sanacyjne
złożenie wniosku restrukturyzacyjnego (art. 227 p.r.)	złożenie wniosku restrukturyzacyjnego (art. 265 p.r.)	złożenie wniosku restrukturyzacyjnego (art. 283 p.r.)
etap postępowania w przedmiocie rozpoznania wniosku o otwarcie postępowania (bez możliwości zabezpieczenia majątku dłużnika – art. 232 ust. 1 i 2 p.r.)	etap postępowania w przedmiocie rozpoznania wniosku o otwarcie postępowania, w tym możliwość zabezpieczenia majątku dłużnika (art. 267–270 p.r.)	etap postępowania w przedmiocie rozpoznania wniosku o otwarcie postępowania, w tym możliwość zabezpieczenia majątku dłużnika (art. 285–288 ust. 1 p.r.)
wydanie postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego (art. 233 ust. 1 p.r.)	wydanie postanowienia o otwarciu postępowania układowego (art. 271 p.r.)	wydanie postanowienia o otwarciu postępowania sanacyjnego (art. 288 ust. 2 i 3, art. 289 p.r.)
<p>etap właściwego postępowania restrukturyzacyjnego, który obejmuje:</p> <p>a) sporządzenie spisu wierzytelności i spisu wierzytelności spornych (art. 40 pkt 2 i 4, art. 261 pkt 2 i 3 p.r.),</p> <p>b) wnoszenie zastrzeżeń do spisu wierzytelności (art. 90 ust. 1 i 2 p.r.),</p> <p>c) fakultatywne realizowanie planu restrukturyzacyjnego w trakcie postępowania,</p> <p>d) zwołanie zgromadzenia wierzycieli (art. 263 ust. 1 p.r.),</p> <p>e) głosowanie nad układem (art. 113–120 p.r.),</p> <p>f) rozpoznanie układu przez sąd (art. 164–165 p.r.)</p>	<p>etap właściwego postępowania restrukturyzacyjnego, który obejmuje:</p> <p>a) sporządzenie spisu wierzytelności (art. 40 pkt 2, art. 280 pkt 2 p.r.),</p> <p>b) wnoszenie i rozpoznawanie sprzeciwów od spisu wierzytelności (art. 91 ust. 1 i 2 p.r.),</p> <p>c) fakultatywne realizowanie planu restrukturyzacyjnego w trakcie postępowania,</p> <p>d) zwołanie zgromadzenia wierzycieli (art. 281 ust. 1 p.r.),</p> <p>e) głosowanie nad układem (art. 113–120 p.r.),</p> <p>f) rozpoznanie układu przez sąd (art. 164–165 p.r.)</p>	<p>etap właściwego postępowania restrukturyzacyjnego, który obejmuje:</p> <p>a) sporządzenie spisu wierzytelności (art. 52 ust. 3 w zw. z art. 40 pkt 2 p.r., art. 320 p.r.),</p> <p>b) wnoszenie i rozpoznawanie sprzeciwów od spisu wierzytelności (art. 91 ust. 1 i 2 p.r.),</p> <p>c) obligatoryjne realizowanie planu restrukturyzacyjnego w trakcie postępowania (art. 313–319 p.r.),</p> <p>d) zwołanie zgromadzenia wierzycieli (art. 321 p.r.),</p> <p>e) głosowanie nad układem (art. 113–120 p.r.),</p> <p>f) rozpoznanie układu przez sąd (art. 164–165 p.r.)</p>

Zdolność restrukturyzacyjna

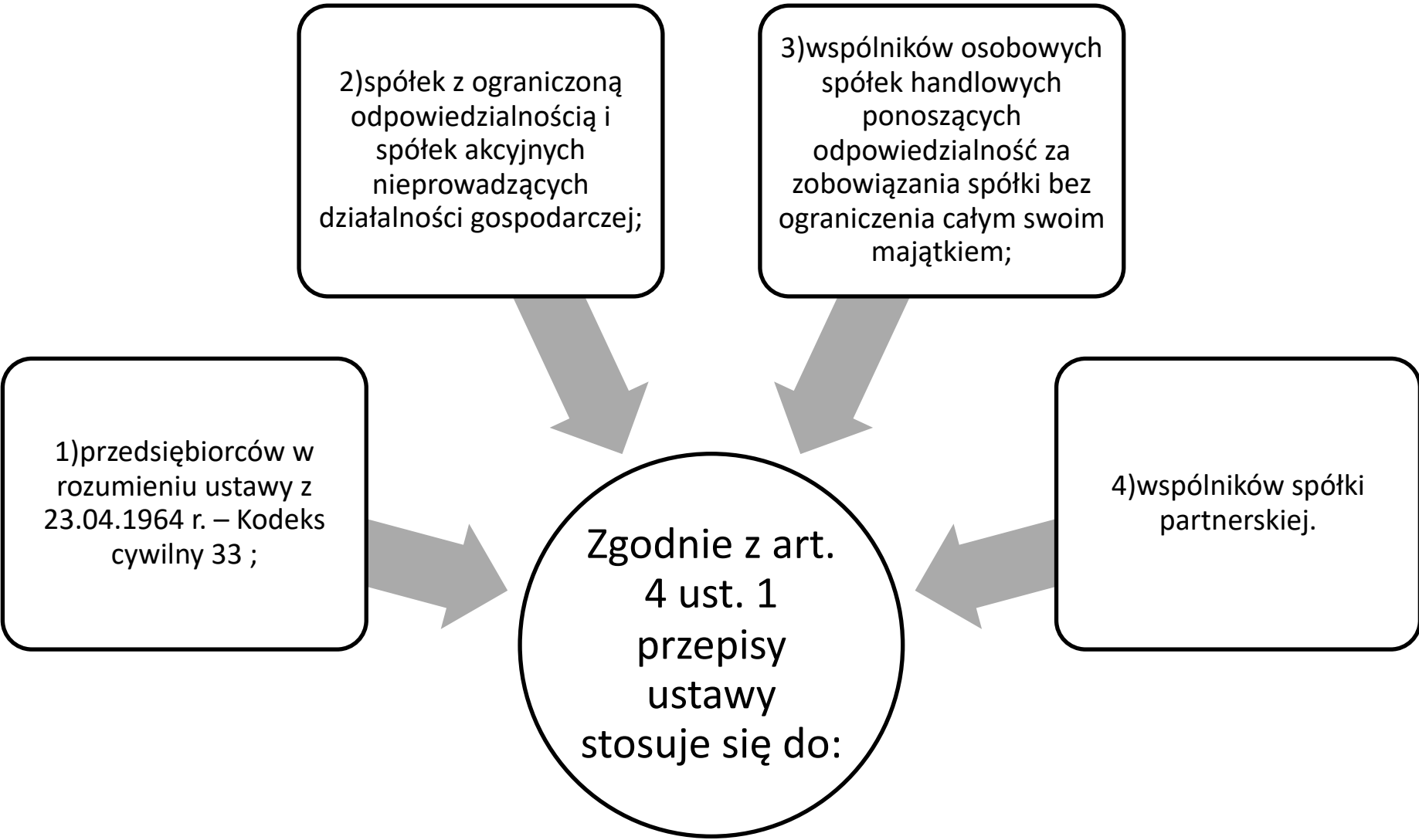

Zdolność restrukturyzacyjna

Zdolność restrukturyzacyjna jest to zdolność do bycia podmiotem postępowania restrukturyzacyjnego, a konkretnie zdolność do występowania w postępowaniu restrukturyzacyjnym w charakterze dłużnika. Zdolność restrukturyzacyjna jest fragmentem procesowego przymiotu zdolności sądowej w postępowaniu restrukturyzacyjnym

W doktrynie zagadnienie charakteru zdolności restrukturyzacyjnej jest sporne, analogicznie jak zdolności upadłościowej. Występują poglądy, iż zdolność restrukturyzacyjna stanowi przesłankę merytorycznego prowadzenia postępowania, a jej brak powinien skutkować oddaleniem wniosku restrukturyzacyjnego (zob. F. Zedler, *Prawo upadłościowe i naprawcze w zarysie*, Warszawa 2009, s. 40). Dominujące wydaje się jednak stanowisko, iż **zdolność restrukturyzacyjna, tak jak i zdolność upadłościowa, ma wyłącznie procesowy charakter, warunkując dopuszczalność merytorycznego rozpoznania sprawy, a zatem jej brak skutkować będzie odrzuceniem wniosku restrukturyzacyjnego** (zob. M. Allerhand, *Prawo upadłościowe; Prawo o postępowaniu układowem : komentarz*, Warszawa 1937, s. 26-27, A. Jakubecki, Głosa do wyroku SN z 6.10.2004 r., I CK 71/04, OSP 2/2005, s. 665; A. Pokora, *Zdolność upadłościowa*, PPH 1998, nr 2, s. 26).

Zgodnie z art.
4 ust. 1
przepisy
ustawy
stosuje się do:

1) przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny 33 ;

2) spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych nieprowadzących działalności gospodarczej;

3) wspólników osobowych spółek handlowych ponoszących odpowiedzialność za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;

4) wspólników spółki partnerskiej.

Dziękuję za uwagę

Czy mają Państwo jakieś pytania?